

Sparbankernas Kapitalförvaltnings
HÅLLBARHETSÖVERSIKT

december 2022

MARKNADSTURBULENS OCH ÖKADE FÖRVÄNTNINGAR PÅ REGLERING

Virve Valonen
Head of Group Sustainability & ESG

Andra halvåret gick huvudsakligen i turbulenta tecken på aktie- och räntemarknaderna. Kriget i Ukraina, energipriser, hög inflation, aggressiv penningpolitik och avtagande tillväxt har skakat ekonomin och företagen. Trots detta var de viktigaste aktieindexen i slutet av året på en högre nivå än i mitten av sommaren. Slutet av året blev också lite ljusare då EU:s energiministrar på hösten nådde en politisk överenskommelse om ett lagstiftningsförslag om höga energipriser och nu har en stor del av de europeiska länderna fastställt ett pristak för el.

Även om marknaden har varit utmanande, särskilt vad gäller ESG-investeringar i strategier får företag med miljöteman dock visst stöd från den politiska fronten. Till exempel i det miljöpaket som godkänts av Biden investeras 370 miljarder US-dollar i ren miljöteknik och självförsörjning på energiområdet och målet är att minska USA:s koldioxidutsläpp med 40 procent fram till 2030. Paketet utvidgades till att omfatta även andra än miljöfrågor och fick samtidigt ett nytt namn - Inflation Reduction Act (IRA). Även RePower-programmet, som har utarbetats av EU och som syftar till att avskaffa Europas beroende av Rysslands fossila bränslen före 2030, har framskridit. EU:s program RePowerEU och Fit for 55 stärker intresset för att investera i företag som främjar grön omställning och ansvarstagande. EU strävar också efter att via reglering kanalisera investeringar och finansiering mot hållbara placeringar och placeringar med hållbara egenskaper.

Vissa ESG-trender har också intensifierats. FN:s konferens om biologisk mångfald nådde ett avtal om biodiversitet till att stoppa utarmningen av biologisk mångfald till 2030. Den biologiska mångfalden är också en av Sitras megatrender för 2023, tillsammans med bland annat lågkonjunkturen, välfärden och den demokratiska reformen. Samtidigt lyckades man inte på FN:s COP 27-klimatkonferens påskynda staternas utsläppsminskningar, vilket samtidigt torde understryka behovet av åtgärder även inom den privata sektorn. Många företag ser också möjligheter i den gröna övergången, eftersom klimattemat, trots konferensens

magra resultat, har kommit för att stanna. Till exempel enligt PwC:s färskaste undersökning görs mer än en fjärdedel av alla kapitalinvesteringar nu i klimatteknik. I slutet av 2022 satte vi klimatmål i Sparbanksgruppen, enligt vilka vår placeringsverksamhet strävar efter att uppnå koldioxidneutralitet senast år 2050. Vi strävar efter att öka andelen företag som har förbundit sig till mål enligt Parisavtalet och vetenskapsbaserade mål i de kundtillgångar vi förvaltar. Inom Sparbankernas kapitalförvaltning har vi uteslutit kolanvändare och -producenter från våra fonders direkta placeringar. Dessutom fokuserar specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö på att främja miljöinnovationer.

Det andra halvåret har varit en tid av aktiv utveckling inom Sparbankernas kapitalförvaltning. Förväntningarna på transparens har ökat och regleringen kommer att öka mängden information som publiceras om fonder och försäkringsprodukter i form av placeringar från början av 2023. Vi har förberett oss på EU:s reglering av hållbar finansiering bland annat i fråga om skyldigheterna i samband med produktspecifika formulär för förhandsuppgifterna enligt upplysningsförordningen och skyldigheten att utreda kundernas hållbarhetspreferenser enligt direktivet om finansieringsinstrumentens marknad. Vi utvecklade även processer och anvisningar för hållbarhetsbedömning av våra produkter samt datainsamling via våra ESG-verktyg.

Sparbankernas Kapitalförvaltnings konkurrensfördelar inom ansvar är att vi är föregångare särskilt inom effektplaceringar genom vår specialplaceringsfond Sparbanken Miljö, vårt erfarna portföljförvaltnings-team, vår ESG-kompetens i alla tillgångsklasser som vi placerar, och högklassiga ESG-analysverktyg. Hela 10 av de fonder som vi förvaltar har Morningstars Low Carbon-blad. Våra fonder har fått pris även år 2022, till exempel vid Refinitiv Lipper Fund Awards. Kundens ekonomiska välfärd och Sparbanksupplevelsen är av största vikt i Sparbanksgruppen. Vi hoppas att det mervärde vi erbjuder förmedlas till våra kunder på ett sakkunnigt och människonära sätt.

Henna Mikkonen
chefsekonom

EKONOMIÖVERSIKT

ÅR 2022 MEDFÖRDE MÅNGA EKONOMISKA UTMANINGAR

År 2022 började i en positiv stämning och förväntningen var att världsekonomin skulle fortsätta att återhämta sig från coronakrisen. Utsikterna förändrades emellertid radikalt i februari 2022 när Ryssland anföll Ukraina. Detta orsakade inte bara mänskligt lidande, utan fick också en rad ekonomiska konsekvenser. Energipriserna steg och den allmänna osäkerheten ökade snabbt.

Inflationen började accelerera redan 2021, men följderna av kriget bidrog till att accelerera inflationen. År 2022 nådde inflationen nivåer som inte har setts i västvärlden på flera årtionden. Till följd av den stigande inflationen började centralbankerna runt om i världen att strama åt penningpolitiken. Till exempel höjde de amerikanska och europeiska centralbankerna sina styrrentor flera gånger och med större steg än normalt.

Finlands ekonomi påverkas av samma teman som världsekonomin. Dessutom var Ryssland före kriget en viktig handelspartner för oss, så sanktionerna drabbade Finland mer än många andra länder. Finlands utrikeshandel med Ryssland har kollapsat sedan krigsutbrottet.

Konsumenternas förtroende sjönk år 2022 till sin lägsta nivå i mäthistorien. Denna oro återspeglades också tydligt i Sparbankens enkät Sparbarometern år 2022. Enligt enkäten upplever allt fler sig vara i ett ekonomiskt nödläge jämfört med förra året. Upplevelsen av ett ekonomiskt nödläge inkluderar både frågor relaterade till hur pengarna räcker till och de psykologiska faktorerna i den egna ekonomin. Konsumenterna är försiktiga på grund av stigande priser och räntor. Arbetsmarknadsläget var dock fortsatt mycket bra och sysselsättningsgraden i Finland steg till nya rekord. År 2022 växte företagets produktionen ännu i god takt. Framtidsutsikterna har dock försvagats och företagets förtroende har också minskat, men inte lika dramatiskt som i hushållen. Med tanke på dessa förutsättningar presterade Finlands ekonomi ganska bra 2022. Tack vare en bra start på året väntas den ekonomiska till-

växten stabiliseras på knappt 2 procent. I slutet av året hade dock den ekonomiska tillväxten stannat av.

2023 KOMMER ATT VARA TUDELAT – UTMANANDE I BÖRJAN AV ÅRET, BÄTTRE UTSIKTER UNDER ANDRA HALVÅRET

I början av 2023 förväntas många länder att hamna i en lågkonjunktur. Såväl i USA som i Europa börjar centralbankernas snabba räntehöjningar försvaga den ekonomiska aktiviteten. För Europa är energipriserna och tillgången också en stor källa till osäkerhet, särskilt under vintermånaderna. I Kina däremot inverkar slopandet av strategin för bekämpning av coronaviruset återspeglas mycket även på den ekonomiska utvecklingen under början av året.

Inflationen väntas dämpas gradvis år 2023. Även om inflationen minskar ligger den fortfarande över centralbankernas målnivå. Centralbankernas räntor fortsätter att stiga åtminstone under början av året.

Det finns risk för att teman om hållbar utveckling i en ekonomiskt utmanande miljö kommer att ges mindre uppmärksamhet på såväl statlig nivå, i företag och i hushåll, eftersom fokus ligger på att hantera vardagen. Å andra sidan har den gröna omställningen till och med fått fart av den nuvarande energikrisen, eftersom människor snabbare vill bli av med fossil energi, åtminstone i Europa.

Sparbanken räknar med att Finlands ekonomi kommer att hamna i en svag lågkonjunktur och att ekonomin kommer att krympa med 0,7 procent år 2023. Början av året är ännu utmanande på många sätt; stigande priser sänker fortfarande konsumenternas köpkraft och företagets resultat försämras. När sommaren närmar sig förväntas den ekonomiska utvecklingen också öka och förbättras under andra halvåret. Konsumenter och företag anpassar sig gradvis till högre räntor, och det förväntade fallet i energipriserna kommer att underlätta hushållens situation. Arbetslösheten stiger något, men en stor nedgång på arbetsmarknaden är osannolik.

ANSVARSFULLT PLACERANDE

Ansvarsfullt placering kan ha olika innebörd för olika placerare. Någon kan fokusera på ett eller ett fåtal teman som är viktiga för dem själva, medan någon annan kan se på frågan på ett mer övergripande sätt. Det finns olika sätt att närma sig ansvarsfulla placeringar.

Med ansvarsfulla placeringar avses att man tar hänsyn till s.k. ESG-ärenden (Environment, Social and Governance) i placeringsverksamheten. För Sparbankernas kapitalförvaltning betyder ansvarsfulla placeringar mer än enbart riskhantering – det betyder också affärstillfällena. Genom ansvarsfulla placeringar strävar vi efter att uppnå en så bra avkastning som möjligt på den valda risknivån.

Vi är övertygade om att bolag som verkar ansvarsfullt på lång sikt är mer lönsamma än bolag som inte agerar på ett hållbart sätt. Även enligt en publikation av kapitalförvaltningsverksamheten vid Oxfords universitet och koncernen BNP Paribas, som grundar sig på 200 akademiska undersökningar, kom 90 procent av undersökningarna fram till att ansvarsfulla företag får en förmånligare finansiering, 88 procent till att ansvarsfulla företag har bättre operativ prestanda och 80 procent att ansvarsfull praxis har en positiv inverkan på utvecklingen av företagets aktiekurs.

Vi vill vara en transparent kapitalförvaltare som får uppskattning för vår ansvarsfullhet. Sparbankernas Kapitalförvaltning följer principerna för ansvarsfulla placeringar och vår ägarstyrningspolicy i all placeringsverksamhet. Genomförandet sker genom olika tillvägagångssätt och varierar något mellan tillgångsklasserna.

ANSVARFULLHET ÄR EN INTEGRERAD DEL AV VÅR PLACERINGSPROCESS

Inom Sparbankernas kapitalförvaltning är tillämpningen av principerna för ansvarsfullhet direkt integrerad som en del av placeringsprocessen. Portföljförvaltaren, som utsetts separat för varje portfölj, sköter om avkastningen och riskerna för sin portfölj samt om det ansvarsfulla placeringarna i den praktiska placeringsverksamheten.

Den person som utsetts för samordning av ESG-frågor övervakar genomförandet av ansvaret, producerar intern analys, ansvarar för rapportering och utvecklar kontinuerligt våra förfarande för ansvarsfullt placering. Hen främjar också placeringsverksamhetens ansvarsfullhet i samarbete med andra placerare till exempel genom möten med intressenter och nätverk.

HÄNSYN TILL ESG-RISKER OCH -FAKTORER

ESG-faktorerna beaktas och bedöms som en del av analysen av och besluten om placeringar. Portföljförvaltaren bedömer placeringsobjektets väsentliga risker och möjligheter i fråga om ansvarsfullhet som en del av den övriga analysen av placeringsobjektet. Vid sidan av externa serviceproducenter används vid bedömning av ansvarsfullhet även företagets ansvarsrapporter, rapporter från icke-statliga organisationer och andra offentliga informationskällor.

Som bedömningsmetoder använder Sparbankernas Kapitalförvaltning verktyg som utvecklats av externa tjänsteleverantörer. Med dessa verktyg är det möjligt att identifiera och analysera olika hållbarhetsrisker och -faktorer i placeringsbeslutsprocessen. Metoderna och verktygen som används för att identifiera dessa risker varierar beroende på tillgångsklass och de gällande definitionerna inom regleringen av hållbarhetsrisker.

TEMATISKT EFFEKTPLACERANDE OCH PRIORITERING

Inom tematiskt placering och positiv värdering fokuserar vi på något utvalt ansvarstema. Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö främjar en hållbar användning av miljön och dess placeringsobjekt fokuserar på bekämpning av klimatförändringarna och på miljöinnovationer. Vi berättar mer ingående om fondens genomslag i avsnittet om effektplacering.

UTESLUTNING

Uteslutningskriterierna granskas och uppdateras regelbundet i samarbete med portföljförvaltningen. Sp-Fondbolag gör inga direkta placeringar i aktörer som tillverkar eller säljer kontroversiella vapen eller delar till sådana. Som kontroversiella vapen räknas bland annat landminor, klusterbomber, ammunition med utarmat uran, kemiska och biologiska vapen samt i vissa sammanhang kärnvapen. Vid fall gällande dubbla användningsområden använder vi vårt omdöme för att fastställa andelen av målföretagets omsättning (högst 5 procent) och försöker bedöma den faktiska primära användningen, till exempel genom att analysera tillgänglig information eller genom att diskutera med det företag som är föremål för placeringen.

Sp-Fondbolag har även uteslutit kolanvändare och -producenter från sina direkta placeringar. Uteslutningen gäller gruvbolag där över 25 procent av omsättningen kommer från kol som används för energiproduktion samt

företag som producerar stora mängder energikol (mer än 30 procent av produktionen). Även elbolag som använder betydande mängder kol som bränsle omfattas av uteslutningen (mer än 30 procent av produktionen). Om företaget har trovärdiga planer eller planer enligt Paris klimatavtal på att genomföra en övergång till ett samhälle med liten användning av kol samt planer på att minska sina climateffekter och sin kolförbrukning (till exempel Science Based Target), kan det undgå uteslutning. Uteslutningen i Miljö-specialplaceringsfonden gäller gruvbolag där över 5 procent av omsättningen kommer från kol som används för energiproduktion samt företag som producerar stora mängder energikol (mer än 30 procent av produktionen). Vid företag som är väsentliga för den gröna övergången bedömer vi placeringsmöjligheterna från fall till fall.

Vi är selektiva och omsorgsfulla i vårt förhållningssätt till företag som producerar torv för energianvändning eller som verkar inom cannabisindustrin, erbjuder för omsättningens del hasardspel eller snabbkrediter med hög ränta som sin huvudsakliga affärsverksamhet, krigsmaterietillverkare, företag som anlitar underleverantörer eller distributörer, eller som har visat sig använda barnarbete (t.ex. Finnwatch).

Vi placerar inte heller direkt i tobakstillverkare eller produktion av vuxenunderhållning (högst 5 procent av omsättningen), inte heller i företag som upprepade gånger bryter mot internationella normer och avtal och inte aktivt visar att de korrigerar missförhållanden i sin verksamhet.

Även vid utvärderingen av placeringar i obligationslån utvecklar och gör vi en övergripande översyn med beaktande av olika hållbarhetsfaktorer.

Genom ansvarsfullhet bygger vi en hållbarare framtid i tillgångsklasser som vi placerar.

- Hänsyn till ESG-risker och -faktorer
- Tematiskt effektplacering och prioritering
- Uteslutning
- Uppföljning av efterlevnaden av internationella normer och avtal
- Aktivt ägarskap och påverkan

Vi medverkar i:

Signatory of:

EFTERLEVNAD AV INTERNATIONELLA NORMER OCH AVTAL

De centrala internationella avtalen och normerna skapar värdegrunden för ansvarsfulla placeringar. Vi följer hur våra direkta placeringsobjekt verkar i enlighet med dem. De normer som granskas baserar sig bl.a. på FN:s konvention Global Compact, OECD:s anvisningar till multinationella företag samt ILO:s internationella deklARATION om arbetsrättigheter.

Om missförhållanden uppdagas fattar Sp-Fondbolag beslut om åtgärder och företagets möjligheter och vilja att inom sex månader systematiskt åtgärda faktorerna bakom missförhållandet. Vi kontakter eventuellt företaget, antingen direkt eller via tjänsteleverantören, för att få mer information och påverka deras verksamhet. Företag som upprepade gånger brutit mot internationella avtal och som inte aktivt visar att de åtgärdar missförhållandet utesluts från direkta placeringar. Vi behandlar alltid dessa ärenden från fall till fall. Vi granskar uteslutnings- och övervakningslistan och uppdaterar inventarieförteckningen minst två gånger per år. I våra direkta placeringar finns för närvarande några enskilda företag som har ett verifierat missförhållande i sina verksamheter. En betydande del av dessa företag har vidtagit åtgärder för att korrigerar missförhållandet, och vi följer aktivt upp situationen. Vi har också begärt ytterligare information från två företag.

AKTIVT ÄGERSKAP OCH PÅVERKAN

År 2022 diskuterade vi med 101 företag på bolagsmöten. Via aktivt ägande är vi också tillsammans med andra placerare med och påverkar olika initiativ som syftar till att minska de negativa hållbarhetseffekterna på klimatet och miljön.

Vi har undertecknat de principer för ansvarsfullt placering som stöds av FN (PRI) och är med i Finsif, den finländska organisationen för ansvarsfullt placering. Dessutom bidrar vi till placerarinitiativet Climate Action 100+ Investor, CDP:s initiativ mot klimatförändring, vatten- och skogsförbrukning och SBTi-initiativet (Science-Based Targets Initiative), som stöder företag som ställer upp vetenskapligt baserade utsläppsminskningssmål. Vi uppmuntrar också företag att rapportera mer öppet om sin miljöverksamhet via CDP:s initiativ Non Disclosure Campaign i fråga om CDP:s initiativ som nämns ovan. Ju mer företagen rapporterar, desto bättre möjligheter har vi placerare att bilda en helhetsbild och göra en placeringsanalys om våra placeringsobjekts verksamheter.

Vi har i tre år rapporterat från kapitalförvaltningens perspektiv i enlighet med TCFD:s ramverk (Task-Force on Climate-related Financial Disclosures) som en del av Sparbanksgruppens årliga ansvarsrapport. Vi uppmuntrar också tredje parters fonder till rapportering

i enlighet med TCFD. TCFD är ett frivilligt ramverk som är utformat för att hjälpa företag att förstå och rapportera om de ekonomiska konsekvenserna för deras egen verksamhet i anslutning till klimatförändringen. Enligt TCFD-rekommendationerna ska företagen rapportera om fyra olika delområden: förvaltningsmetod, strategi, riskhantering samt mätare och mål. Vi stöder även klimatrapporering enligt TCFD:s ramverk.

AKTIVITET PÅ BOLAGSSTÄMMOR

Sparbanksfonderna deltar på bolagsstämmor för de företag som är fondernas placeringsobjekt i enlighet med principerna för ägarstyrning. År 2022 deltog Sparbanksfonderna i 20 finländska bolagsstämmor. Sparbanken Östersjön deltog i 16 stämmor, Sparbanken Finland i 18, Sparbanken Småföretag i 11, Sparbanken Ränta Plus i 12, Sparbanken Miljö i fyra och Sparbanken Aktie Världen i två. På bolagsstämmorna stödde vi styrelsens förslag.

<p>En erfaren portföljförvaltningsgrupp på 12 personer med en ESG-expert.</p> 	<p>ESG-expert i alla tillgångsklasser som vi placerar i.</p>
<p>Högklassiga ESG-klassificeringar, regelbunda analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder samt rapportering av positiva miljökonsekvenser.</p> 	<p>Föregångare inom påverkansinvestering: Vår specialplaceringsfond Sparbanken Miljö fokuserar på att bekämpa klimatförändringen och främja miljöinnovationer.</p>
<p>Högklassiga verktyg för analys.</p> 	

Den bästa nordiska fonden i serien korträntefonder och aktier i Finland:
Sparbanken Kortränta och Sparbanken Småföretag
Refinitiv Lipper Fund Awards 2022

Den bästa räntefonden i Norden:
Sparbanken Kortränta,
Refinitiv Lipper Fund Awards 2021

Sparbanken Småföretag
bland tre i topp i serien
för finländska aktier,
Morningstar Awards 2021

Bästa fondhus
för finländska aktier,
Citywire Nordic Awards 2019

Sparbanken Småföretag
Finlands bästa aktiefond 2018
(sijoittaja.fi)

Finlands bästa
aktiekapitalförvaltare,
Morningstar Awards 2018

* MSCI IS A LEADING PROVIDER OF CRITICAL DECISION SUPPORT TOOLS AND SERVICES FOR THE GLOBAL INVESTMENT COMMUNITY. THE USE BY [SP FUND COMPANY] OF ANY MSCI ESG RESEARCH LLC DATA, AND THE USE OF MSCI LOGOS, TRADEMARKS, SERVICE MARKS OR INDEX NAMES HEREIN, DO NOT CONSTITUTE A SPONSORSHIP, ENDORSEMENT OR PROMOTION OF [SP FUND COMPANY] BY MSCI OR ANY OF ITS AFFILIATES. MSCI SERVICES AND DATA ARE THE PROPERTY OF MSCI OR ITS INFORMATION PROVIDERS. MSCI AND MSCI ESG RESEARCH NAMES AND LOGOS ARE TRADEMARKS OR SERVICE MARKS OF MSCI OR ITS AFFILIATES.

FONDERNAS HÅLLBARHETS BETYG

	 Morningstar Sustainability Rating™	 Morningstar® Low Carbon Designation™	Klassificering av koldioxidrisker
Sparbanken Asien			Låg
Sparbanken Amerika			Låg
Sparbanken Europa			Låg
Sparbanken High Yield			
Sparbanken Östersjön			Låg
Sparbanken Djärvhet			Låg
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta			
Sparbanken Tillväxtmarknader			Medelhög
Sparbanken Fastighet			
Sparbanken Fastighetsaktie Europa			Låg
Sparbanken Ränta Plus			
Sparbanken Räntebetonad			
Sparbanken Ränteportfölj			
Sparbanken Finland			Låg
Sparbanken Kortränta			
Sparbanken Mätta			
Sparbanken Aktie Världen			Låg
Sparbanken Aktiebetonad			Låg
Sparbanken Småföretag			
Sparbanken Långränta			
Sparbanken Hyfs			
Sparbanken Balanserad			
Sparbanken Avkastningsinriktad			Låg
Sparbanken Miljö			
Sparbanken Företagslån			Låg

Källa: Morningstar, när täckningen är över 67 procent av ägandet i portföljen

Morningstars hållbarhetsbetyg beskriver ansvar hos de bolag som ägs av fonden i förhållande till ägandet i andra fonder i samma jämförelseklass som fastställts av Morningstar. Denna jämförelsegrupp kan vara en annan än den som använts vid jämförelsen av fondernas avkastning. Skalan från bäst till sämst är från 5 till 1.

The Morningstar® Low Carbon Designation™ tilldelas fonder med låg poängsättning inom koldioxidrisk och låg exponering för fossila bränslen. Detta indikerar att fonden i allmänhet håller på att gå i riktning mot en koldioxidsnål ekonomi.

FONDERNAS HÅLLBARHETSPOÄNG

	 Hållbarhetsbetyg	 Miljö	 Socialt	 Administrativt	 Täckning (%)
Sparbanken Asien	26,4	5,2	10,7	8,5	97
Sparbanken Amerika	21,2	4,2	9,2	6,9	100
Sparbanken Europa	20,0	4,7	8,5	6,6	98
Sparbanken Östersjön	20,1	3,0	7,2	6,2	93
Sparbanken Djärvhet	20,7	4,4	8,2	6,7	95
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	29,2	4,2	4,8	4,2	92
Sparbanken Tillväxtmarknader	24,6	4,7	9,5	8,7	100
Sparbanken Fastighet	13,5	2,1	3,5	4,4	84
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	12,1	2,6	3,8	4,8	95
Sparbanken Räntebetonad	22,4	4,0	7,2	5,7	73
Sparbanken Ränta Plus	18,9	3,7	6,4	5,9	81
Sparbanken Finland	18,6	4,4	6,1	5,3	96
Sparbanken Mätta	20,7	3,8	7,8	6,4	85
Sparbanken Aktie Världen	20,4	4,3	8,7	6,7	100
Sparbanken Aktiebetonad	21,8	4,5	8,2	6,5	89
Sparbanken Småföretag	19,7	2,6	3,9	2,9	74
Sparbanken Hyfs	20,9	4,1	8,2	6,6	91
Sparbanken Balanserad	22,2	4,3	7,8	6,2	83
Sparbanken Avkastningsinriktad	21,2	4,5	8,3	6,5	96
Sparbanken Företagslån	18,2	3,2	7,2	6,1	88

Källa: Morningstar, när täckningen är över 67 procent av ägandet i portföljen

Fondens hållbarhetspoäng bildas av företagsspecifika fördelningar av hållbarhetspoäng för innehaven i fonden samt av poängsättning av missförhållanden i anslutning till ansvaret. Poängsättning av missförhållanden har en negativ inverkan på portföljens betyg. Portföljens hållbarhetspoäng är mellan 0 och 100. Ju lägre desto bättre.

HÅLLBAR UTVECKLING OCH KLIMATFÖRÄNDRING

Klimatförändringen och miljöns välbefinnande är teman som syns i företagens strategiska mål och affärsplanering. En påskyndad klimatförändring leder oundvikligen till ändringar i lagstiftningen och på så sätt kommer företagens verksamhetsmiljö att radikalt förändras. Miljöfrågorna har blivit betydande konkurrensfaktorer för företagen och en inkomstkälla för placerarna. Det uppstår ständigt nya tekniker och de gamla produktionsmodellerna utvecklas för att svara på den hållbara utvecklingens och klimatförändringens utmaningar.

Avvecklingen av fossila bränslen kan ske snabbare med hjälp av programmet REPowerEU som läggs till det redan publicerade programmet Fit for 55. Syftet med RePowerEU-programmet är att avskaffa Europas beroende av fossila bränslen från Ryssland redan före 2030. Att förbättra energieffektiviteten, öka användningen av förnybara energikällor, öka elektrifieringen och öka användningen av vätgas står därför i centrum för programmet. Även i USA godkändes ett miljöpaket som investerar 370 miljarder US-dollar i ren miljöteknik och självförsörjning på energiområdet och målet är att minska USA:s koldioxidutsläpp med 40 procent fram till 2030.

I vår placeringsverksamhet beaktar vi klimateffekterna av verksamheten hos målföretagen i våra fonder. Vi har olika nyckeltal för att öka transparensen i våra fonders miljökonsekvenser och koldioxidrisker. Vi har även uteslutit kolanvändare och -producenter från våra direkta placeringar. Vi berättar mer om dem i punkten om uteslutning. År 2022 genomförde vi också en due diligence-analys av klimatförändringarna för de fonder vi förvaltar med en extern partner, och syftet är att resultaten ska utnyttjas i vårt klimatarbete i framtiden.

ANALYSER OCH STRESSTESTER AV KLIMATSCENARIER FÖR VÅRA AKTIE- OCH RÄNTEFONDER

Vi utför årligen analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder. Scenarieanalyserna och stresstesterna bygger på metoden PACTA som utvecklats av 2 Degrees Investing Initiative. PACTA-metoden analyserar de viktigaste utsläpparna av växthusgaser inom vissa branscher och hur dessa bolags utsikter står i proportion till IEA:s scenario för hållbar utveckling. I stresstester räknar verktyget ut eventuella förändringar i portföljens värde i förhållande till tre olika klimatscenarier som fastställts av centralbanken i England. Vi genomförde också en preliminär analys av en global uppvärmning med mindre

än 2 °C med hjälp av scenarier på kort, medellång och lång sikt med ESG-verktyg. Resultaten av våra analyser användes som en del av Sparbanksgruppens hållbarhetsmål för klimatet. I enlighet med de nya klimatmålen strävar vi i vår placeringsverksamhet efter att uppnå koldioxidneutralitet senast år 2050. Vi strävar efter att öka andelen företag som har förbundit sig till mål enligt Parisavtalet och vetenskapsbaserade mål i de kundtillgångar vi förvaltar.

FONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

Talet för koldioxidintensiteten är ett sätt att bedöma placeringsobjektens klimatpåverkan. Talet beräknas halvårsvis för de Sparbanksfonder som har direkta aktie- och företagslåneplaceringar. Vi publicerar nyckeltalet, om täckningen är över 50 procent av ägandet i portföljen. Uppgifterna om specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö rapporteras i fondens hållbarhetsrapport som utges kvartalsvis.

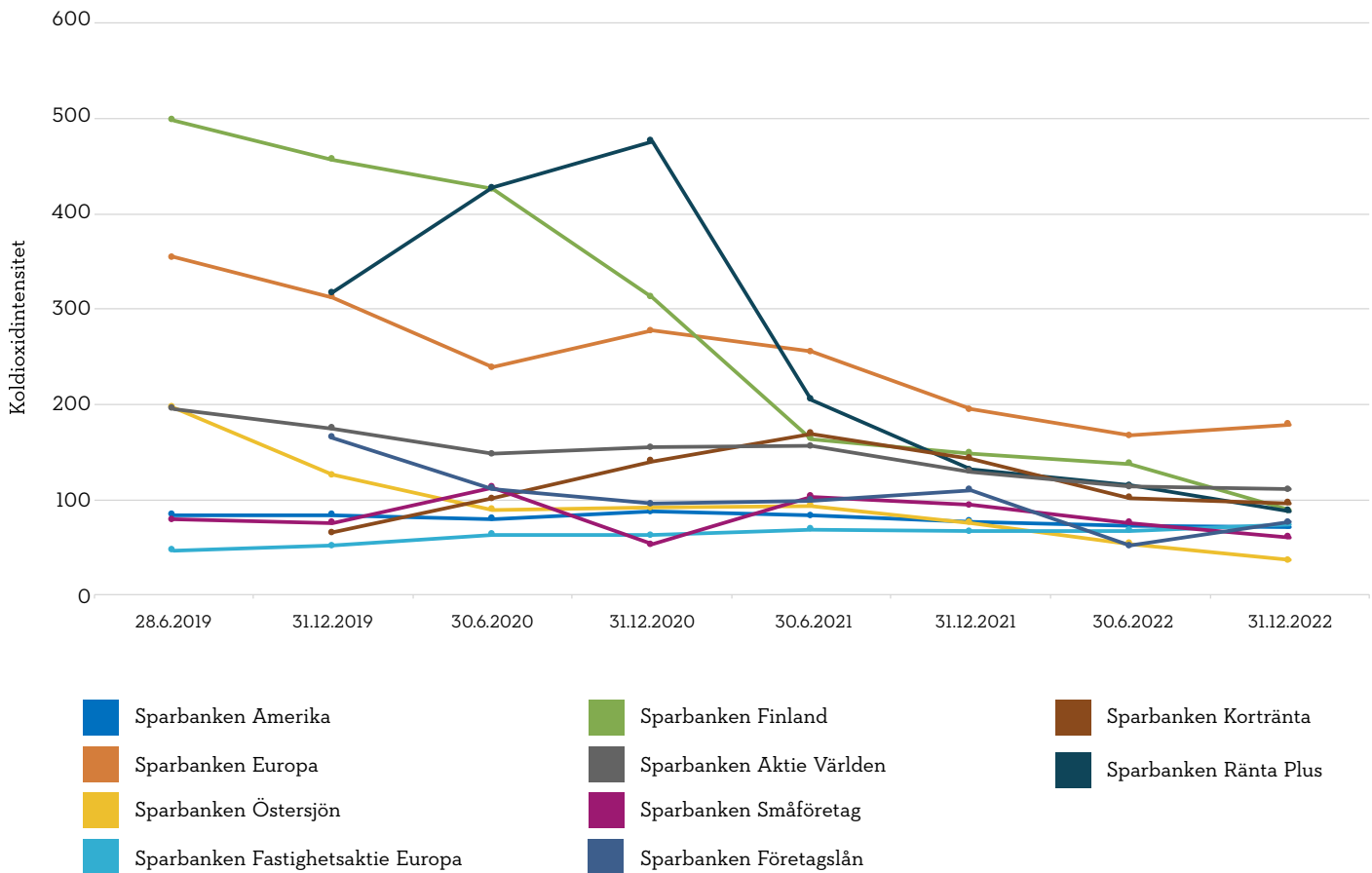
Koldioxidintensitet
(t CO₂/omsättning
milj. USD)

Täckning
(%)

	Koldioxidintensitet (t CO ₂ /omsättning milj. USD)	Täckning (%)
Sparbanken Amerika	71,4	92,4
Sparbanken Europa	178,6	94,6
Sparbanken Östersjön	36,6	84,1
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	74,3	88,0
Sparbanken Finland	89,0	89,9
Sparbanken Ränta Plus	88,0	50,9
Sparbanken Kortränta	96,0	55,4
Sparbanken Aktie Världen	110,9	89,7
Sparbanken Småföretag	60,8	56,8
Sparbanken Företagslån	76,3	68,3

Källor: Sp-Fondbolag Ab, MSCI ESG Research LLC

UTVECKLINGEN AV SPARBANKSFONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

Källor: Sb-Fondbolag Ab, MSCI ESG Research LLC

Vid beräkningen av koldioxidavtryck använder vi ett tal för koldioxidintensitet som rekommenderas av TCFD, och som beskriver fondens koldioxidutsläpp i relation till de ägda bolagens omsättning. Vid beräkningen divideras de enskilda tillgångarnas utsläpp med företagets omsättning. De bolagsspecifika talen för koldioxidintensitet viktas med bolagets andel i fonden och de viktade talen adderas. Växthusutsläppen anges som ton koldioxid och omsättningen i miljoner USA-dollar (t CO₂e/milj. USD).

Vid beräkningen av nyckeltal används växthusutsläpp på nivå 1 och nivå 2 (scope 1 och 2). Med växthusutsläpp på nivå 1 avses direkta utsläpp från källor som företaget äger eller kontrollerar, till exempel egenproducerad energi. Till utsläpp på nivå 2 hör indirekta utsläpp orsakade av den energi företaget köper.

Vid beräkningen av utsläpp används koldioxidekvivalenter, som anger växthusgasernas sammanlagda klimatvärmande effekt. Detaljerade utsläppstal grundar sig på senast tillgänglig information.

Viktningen vid fondens beräkningstidpunkt har stor inverkan på fondens koldioxidavtryck. På grund av köp och försäljning av portföljens tillgångar kan fondens koldioxidavtryck variera till och med kraftigt. Utsläppen mellan sektorerna varierar kraftigt, vilket innebär att även sektorstrukturen på fondens målmarknad inverkar på koldioxidavtryckets storlek. Utsläppsberäkningarna baseras på de siffror företagen rapporterar samt på sektorspecifika bedömningar, vilket innebär att man inte har tillgång till uppgifter om alla företag.

EU:S REGLERING AV HÅLLBAR FINANSIERING

EU-kommissionen har en handlingsplan för hållbar finansiering, som syftar till att vägleda finansmarknaderna för att främja målen för hållbar utveckling. Under de senaste åren har EU arbetat med lagstiftning för att definiera hållbar finansiering. EU:s taxonomi är ett system för klassificering av finansiering till ekonomisk verksamhet som är hållbar med tanke på miljön. Syftet är att erbjuda placerare, företag och medlemsstaternas politiska beslutsfattare enhetliga definitioner och att hjälpa dem att planera och inrikta finansieringen på ett hållbart sätt.

EU:s handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt har nått skedet för implementering av regleringen. Vi publicerar bland annat på vår webbplats och i våra fondprospekt information om hur vi tar hänsyn till hållbarhetsfaktorer och -risker i vår placeringsverksamhet och rådgivning. Vi meddelade också i fondprospektet om eventuella klimatmål i taxonomin, som den placering på vilken finansieringsprodukten grundar sig främjar samt hur och i vilken omfattning placeringarna eventuellt överensstämmer med taxonomin och om placeringen inte tar hänsyn till EU:s kriterier för miljömässigt hållbara ekonomiska funktioner. Vi har också gjort oss redo för införandet av de produktspecifika formulärens med förhandsuppgifter enligt kommunikationsförordningen och uppdateringarna av direktiven om finansinstrumentens marknad och solvens. Vi har bland annat uppdaterat integrationen av kundernas hållbarhetspreferenser i vår placerings- och försäkringsrådgivning och utvecklat hållbarhetsbedömningar, processer och anvisningar för våra produkter.

Vi har preliminärt utvärderat vilken andel av våra fonders placeringsobjekts affärsverksamhet som omfattas av taxonomin (taxonomy alignment) utgående från deras omsättning. Analysen bygger tills vidare på The Upright Projects modell av våra fonder utifrån den data som de företag som placeringarna gäller rapporterat. Analysen gjordes för den del som gäller de två första publicerade taxonomimålen. Allteftersom företagens täckning ökar i serviceleverantörens databas och företagens rapportering utvecklas, kommer även andelen av deras verksamheter som omfattas av taxonomin och den taxonomianpassade verksamheten att preciseras. Företagen börjar rapportera mer ingående om sin taxonomianpassning, vilket enligt uppskattning kommer att ske från början av år 2023. Utöver

taxonomi har vi även bedömt andelen hållbar investeringsverksamhet i de fonder vi förvaltar i enlighet med artikel 2 i kommunikationsförordningen, som vi beskriver i formulärens för förhandsuppgifter om produkten i enlighet med kommunikationsförordningen.

En verksamhet är taxonomipassad (taxonomy aligned), om den uppfyller följande tre kriterier:

1. Verksamheten ska bidra till minst ett av de sex hållbarhetsmålen, som anknyter till begränsning av klimatförändringen, anpassning till klimatförändringen, hållbara vattenresurser, övergång till en cirkulär ekonomi, förhindrande av föroreningar och förbättring av ekosystemens status.
2. Verksamheten orsakar inte betydande olägenhet för uppnåendet av de övriga målen i enlighet med DNSH-principen (Do No Significant Harm).
3. Verksamheten är i linje med FN:s, ILO:s och OECD:s centrala principer om ansvar.

I EU:s kommunikationsförordning definieras hållbarheten för investeringsprodukter enligt följande:

- Artikel 8 - en produkt, som främjar, förutom andra särdrag, miljömässiga eller sociala särdrag, eller en kombination av dessa särdrag, och att de företag som investeringen avser följer god förvaltnings sed.
- Artikel 9 - en produkt, dvs. en hållbar investering som främjar ett miljömässigt eller socialt mål.

Hållbara investeringar enligt definitionen i artikel 2.17 i kommunikationsförordningen bidrar till

- a) miljömålet, till exempel det mål som mäts med hjälp av centrala indikatorer för resurseffektivitet för energi, förnybar energi, råvaror, vatten och markanvändning, avfallsgenerering och utsläpp av växthusgas, eller inverkan på den biologiska mångfalden och den cirkulära ekonomin eller
- b) ett socialt mål, såsom kampen mot ojämlikhet eller social sammanhållning, samhällsintegration och arbetsmarknadsrelationer eller investeringar i mänskligt kapital eller i ekonomiskt eller socialt utsatta samhällen,

Dylika hållbara investeringar vållar inte någon betydande skada för någon av de ovanstående målen, och de företag som investeras i följer god förvaltnings sed, särskilt när det gäller fungerande administrativa strukturer, anställningsförhållanden, löner för personalen och efterlevnad av skatteregler. En hållbar investering är vanligtvis en produkt som uppfyller kraven i artikel 8 eller 9.

- Artikel 6 - en produkt som uppfyller kraven, dvs. en produkt som tar hänsyn till hållbarhetsrisker (eller som med rätta inte gör det). När det till exempel gäller negativa effekter används i kommunikationsförordningen hållbarhetsindikatorer i samband med klimat-, miljö-, social- och arbetsfrågor, respekt för mänskliga rättigheter och kampen mot korruption och frågor gällande anti-korruption.

De flesta av våra fonder är förenliga med artikel 8 i EU:s upplysningsdirektiv och vi ser över produktens hållbarhetsklassificering minst var sjätte månad.

PRODUKTERNAS NAMN OCH DERAS SFDR-KLASSER

	SFDR-klassificering
Sparbanken Asien	ARTIKEL 8
Sparbanken Amerika	ARTIKEL 8
Sparbanken Europa	ARTIKEL 8
Sparbanken High Yield	ARTIKEL 8
Sparbanken Östersjön	ARTIKEL 8
Sparbanken Djärvhet	ARTIKEL 8
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	ARTIKEL 6
Sparbanken Tillväxtmarknader	ARTIKEL 8
Sparbanken Fastighet	ARTIKEL 8
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	ARTIKEL 8
Sparbanken Ränta Plus	ARTIKEL 8
Sparbanken Räntebetonad	ARTIKEL 8
Sparbanken Ränteportfölj	ARTIKEL 6
Sparbanken Finland	ARTIKEL 8
Sparbanken Kortränta	ARTIKEL 8
Sparbanken Mätta	ARTIKEL 8
Sparbanken Aktie Världen	ARTIKEL 8
Sparbanken Aktiebetonad	ARTIKEL 8
Sparbanken Småföretag	ARTIKEL 8
Sparbanken Långränta	ARTIKEL 8
Sparbanken Hyfs	ARTIKEL 8
Sparbanken Balanserad	ARTIKEL 8
Sparbanken Avkastningsinriktad	ARTIKEL 8
Sparbanken Miljö	ARTIKEL 8
Sparbanken Företagslån	ARTIKEL 8

EFFEKTPLACERANDE

Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö har som mål att placera cirka en fjärdedel av fondens medel i projekt som har ett klart tema för främjande av positiva miljöaspekter, till exempel byggandet av en vindkraftspark. Vid valet av fondens direkta aktieplaceringar tas hänsyn till att en betydande del av företagets omsättning ska fås från miljövänlig affärsverksamhet. För företagen har också ställts upp andra miljökriterier. Placeringarna består av direktplaceringar, aktie- och ETF-fonder med miljötema, kapitalfonder, direkta gröna masskuldebrevslån och kontanter.

MARKNADSÖVERSIKT

Marknadsåret slutade i samma negativa stämning som rådde under större delen av år 2022. Centralbankernas meddelande om den fortsatta räntehöjningen och de höga räntorna vägde tungt på stämningen. Stigande räntor plågade aktier under hela året genom att sänka värderingskoefficienterna. En del av aktierna och investeringarna med miljötema är relativt räntekänsliga, eftersom kassaflödena framhävs långt in i framtiden. Den goda utvecklingen under tidigare år har också höjt värderingskoefficienterna för aktier med miljötema. Hög inflation har också lett till en mer utmanande verksamhetsmiljö för många företag. Inflationstrycket återspeglades tydligt under året i resultatet för tillverkare av vindkraftverk. Högre råvarupriser än väntat (stål, harts) och hög prisvolatilitet har varit faktorer som har försvagat vinstmarginalerna. Det ryska anfallskriget i Ukraina ökade också störningarna i försörjningskedjan, vilket ledde till kostnadsöverskridningar i projekten. De negativa effekterna av kriget var också uppenbara i företag som hade investerat i/byggt vind- eller solparker i Ukraina (till exempel norska Scatec Solar*, som ägs av vår fond Miljö). Energikrisen som orsakades av kriget ökade verkligen priserna på fossila bränslen. Den ovan nämnda utvecklingen ledde till att andra aktier och affärsområden var klart svagare än traditionella energibolag i den relativa utvecklingen. Visserligen underlättar de höga energipriserna i Europa övergången till förnybar energi, eftersom den relativa lönsamheten ökar.

År 2023 bestäms kursutvecklingen av en långsammare ekonomisk tillväxt, företagens svagare resultatnivå och av hur länge centralbankspolitikens åtstramning varar och hur kraftig den är. På kort sikt bedömer vi att alla ovanstående faktorer kommer att utvecklas i en negativ riktning. Ekonomin kommer oundvikligen att avstanna. Företagens resultatutveckling har varit bättre och varat som positiv längre än förväntat. Resultatutvecklingen kommer dock att vända i en svagare riktning i takt med

Anders Pelli
portföljförvaltare

att våren framskrider. En negativ marknadsinställning är vanlig bland placerare.

Situationen för den som placerar i miljötema är dock bättre genom att ett antal politiska beslut fattades under år 2022 och deras effekter kommer att stödja den gröna omställningen över en längre tidsperiod. Några av besluten uppstod som en reaktion på kriget i Ukraina, såsom RePowerEU-programmet. Syftet med programmet är att avskaffa Europas beroende av fossila bränslen från Ryssland redan före 2030. Att förbättra energieffektiviteten, öka användningen av förnybara energikällor, öka elektrifieringen och öka användningen av vätgas står därför i centrum för programmet. Även när det gäller klimatpaketet enades EU:s miljöministrar om ett antal lagstiftningsförslag om att stärka och utvidga utsläppshandeln inom väg- och havstrafiken, separat uppvärmning av byggnader, att stärka utsläppshandeln inom luftfarten, socialfonden för klimatåtgärder och utsläppstaket för person- och skåpbilar.

En av de viktigaste nyheterna för miljöplaceraren var att Bidens miljöpaket Inflation Reduction Act (IRA) slutligen antogs. Programmet investerar 370 miljarder US-dollar i ren miljöteknik och självförsörjning på energiområdet och målet är att minska USA:s koldioxidutsläpp med 40 procent fram till 2030.

Klimatmötet COP27 i november gav inte mer hjälp till aktier med miljötema. På mötet enades man om att inrätta en skadefond för att bistå utvecklingsländerna. De deltagande länderna åtog sig att följa den tidigare överenskomna uppvärmningsgränsen på 1,5 °C, och i slutdokumentet uppmanades för första gången till användning av förnybar energi.

Vid FN:s naturkonferens i december nådde COP15 en överenskommelse om klimatförändringar, som har jämförts med Parisavtalet. Avtalets mål är följande: att återställa minst 30 procent av försvagade mark- och vattenområden; att skydda minst 30 procent av mark- och vattenområdena; att halvera utrotning orsakad av människan; att halvera avrinningen av näringsämnen,

* Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

miljögifter och farliga kemikalier i miljön; att halvera det globala konsumtionsavtrycket och att minska företagssubventioner som är skadliga för miljön med 500 miljarder dollar per år. Besluten kommer att påverka företagets verksamhet: för vissa öppnas nya möjligheter, medan andra får en kärvare verksamhetsmiljö. Rapor- teringskraven kring biodiversivitet kommer att öka. Hur företagen förändrar sin verksamhet kommer att påverka investerarnas placeringsval i framtiden.

I slutet av året tillkännagav Finland införandet av en till- fälligt Windfall-skatt. Tanken med skatten är att beskatta oförtjänta vinster som genereras av utsläppshandel

och energichocken. Förhoppningsvis kommer de värsta pristopparna inom energiproduktionen snart att vara bakom oss och vi får en stabilare verksamhetsmiljö. Den finska regeringens senaste förslag om en tillfällig vinst- skatt möjliggjorde en avkastning på eget kapital på 10 procent i stället för tidigare 5 procent - vilket dämpade de negativa effekterna. Vindkraftsparkernas livscykel är lång och vi ser inte att de negativa effekterna av den tillfälliga skatten skulle bli mycket stora vad gäller de totala intäkterna.

Placeringsexempel: Vestas*

Vestas* är världens största tillverkare av vindkraft- verk och har valts ut som ett av världens mest håll- bara företag av flera utomstående parter. Vestas* har länge kombinerat sin affärsverksamhet med FN:s mål för hållbar utveckling (SDG). Följande sex mål för hållbar utveckling (SDG) är de vilka Vestas* märkbart kan påverka: 7 (förmånlig och ren energi), 13 (klimatåtgärder), 8 (anständigt arbete och eko- nomisk tillväxt), 4 (bra utbildning), 12 (ansvarsfull konsumtion) och 17 (samarbete och partnerskap). Hittills har man med hjälp av Vestas* vindkraftverk kunnat undvika mer än 13 miljarder ton koldioxid- utsläpp.

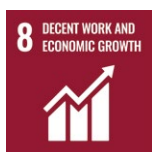
Förnybar energi stod för 28 procent av världens energibehov år 2020. Om 1,5°C-målet ska uppnås bör andelen förnybara energikällor öka till 80 procent fram till år 2050. Denna utvecklingsväg ger ett bra stöd för Vestas* affärsverksamhet i framtiden. De senaste åren har dock varit utmanande för vind- kraftverkstillverkarna, eftersom prisfluktuationer och stigande råvarupriser och störningar i försörjnings- kedjorna har försvagat lönsamheten avsevärt. En del av branschens problem är över, men konkurrensen i branschen är hård. De förbättrade utsikterna var en av anledningarna till vår placering.

I december började Vestas* testa ett nytt 15 MW havsbaserat vindkraftverk. Antalet preliminära beställningar för denna turbinmodell är 8 GW. En turbin kan producera el för 20 000 hushålls behov. Större turbiner förbättrar verkningsgraden och minskar därmed energikostnaderna. Med högre effekt behöver man inte installera så många turbi- ner för att producera samma mängd energi, vilket minskar miljökonsekvenserna.

Vestas* har också mycket ambitiösa utsläpps- minskningsmål och återvinningsmål. När det gäller utsläpp har Vestas* som mål att vara koldioxidneu- trala senast år 2030. År 2040 är målet att pro- ducera vindkraftverk som inte genererar avfall. En stor utmaning för turbinerna är hur rotorbladen ska kunna återvinnas.

Vår investering i en vindkraftverkstillverkare kom- pletterar vårt ägande i vindkraftens värdekedja. Fonden omfattar nu underleverantörer, turbintillver- kare, installationsfartygsoperatörer och parkutveck- lare, hela vägen till vindkraftsproducenter.

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

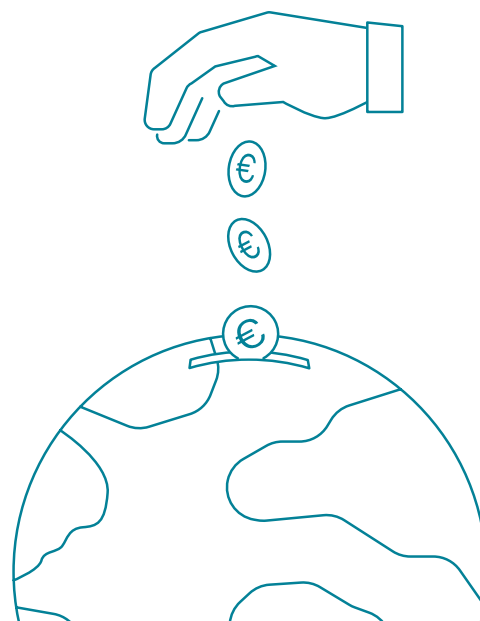
FONDERNAS POSITIVA MILJÖKONSEKVENSER

	 Andelen miljölösningar (%)	 Täckning (%)
Sparbanken Asien	0	91
Sparbanken Amerika	14,9	99
Sparbanken Europa	8,2	91
Sparbanken High Yield	6,4	60
Sparbanken Östersjön	5,3	78
Sparbanken Djärvhet	8,9	77
Sparbanken Tillväxtmarknader	10,3	98
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	39	79
Sparbanken Finland	9	83
Sparbanken Aktie Världen	14,2	92
Sparbanken Aktiebetonad	7,4	67
Sparbanken Småföretag	3,8	50
Sparbanken Hyfs	6,8	63
Sparbanken Balanserad	5,6	52
Sparbanken Avkastningsinriktad	9,4	87
Sparbanken Miljö	24,7	57
Sparbanken Företagslån	8,7	79

Källa: Morningstar

Miljölösningarna beskriver de företag som finns i fonden och vars omsättning bl.a. utgörs av förnybar energi eller av produkter och tjänster som stöder den, samt av energieffektivitet, energieffektiva byggnader och koldioxidsnål trafik. Vi publicerar nyckeltalet, om täckningen är över 50 procent av ägandet i portföljen. Uppgifterna om special-placeringsfonden Sparbanken Miljö rapporteras i fondens hållbarhetsrapport som utges kvartalsvis.

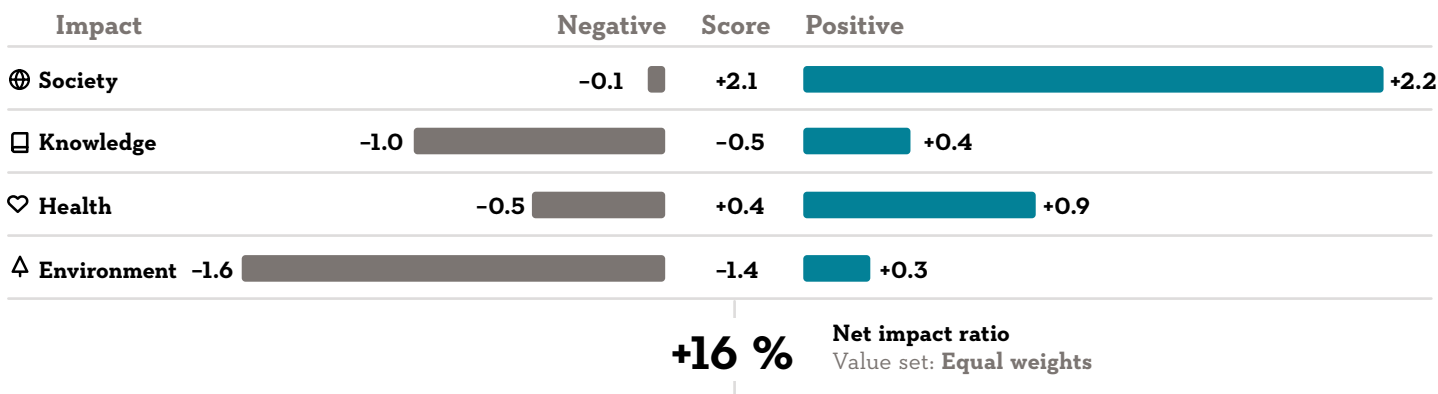
FONDERNAS NETTOEFFEKT

Vi samarbetar med The Upright Project för att bedöma nettoeffekterna av våra fonder. Syftet är att vi i fortsättningen har djupare insikter om våra fonders nettoeffekt och använder denna information i portföljförvaltningen. The Upright Projects modeller använder företagens rapporter, vetenskapliga artiklar, marknadsundersökningar, statistik och artificiell intelligens för att modellera enskilda företags nettoeffekter utifrån deras produkter och tjänster. Nettoeffekten mäts inom

miljö, hälsa och samhälle samt skapande och delning av information.

Sparbankens fonder har en positiv nettoeffektprofil. Den positiva nettoeffektrelationen återspeglar det att våra fonder i genomsnitt genererar fler positiva externa effekter än negativa. I fråga om de undersökta temana anknyter de största positiva nettoeffekterna till samhället, såsom till betalning av skatt, skapande av arbetstillfällen och den samhällsliga infrastrukturen.

SPARBANKSFONDERNAS NETTOEFFEKTER

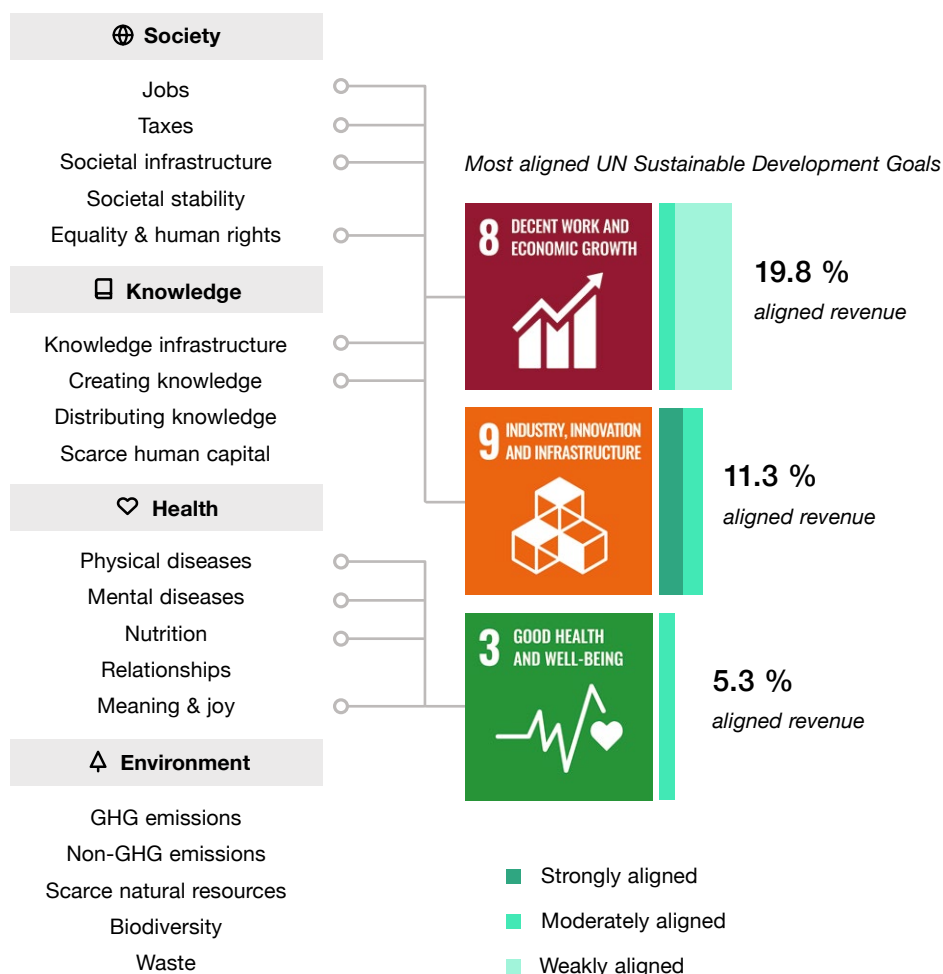

Källa: The Upright Project

STÖD TILL FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Förutom arbetet med nettoeffekterna samarbetar vi även med The Upright Project för att ta reda på hur våra fonders placementsmål stöder FN:s mål för hållbar utveckling. FN:s medlemsstater har avtalat om mål för hållbar utveckling och om ett handlingsprogram som ska vägleda de globala utvecklingsinsatserna fram till 2030. FN har sammanlagt 17 mål. Sparbanksgruppen ställde i slutet av år 2022 upp hållbarhetsmål bland annat gällande FN:s utvalda mål för hållbar utveckling: deras nivå i Sparbankens utvalda fonder och försäkringsportföljer borde vara minst 25 procent. Av FN:s mål för hållbar utveckling stöder våra fonder särskilt målen 8 (anständigt arbete och ekonomiska tillväxt), 9 (hållbar industri, innovationer och infrastrukturer) och 3 (god hälsa och välbefinnande).

Källa: The Upright Project

ANSVARFULLHET I BLANDFONDER

Lassi Kallio
portföljförvaltare

MARKNADSÖVERSIKT

Det andra halvåret 2022 var förvånansvärt starkt på aktiemarknaden med tanke på den rådande situationen. Trots hög galopperande inflation, en hotande lågkonjunktur inom en snar framtid eller ett krig som rasar i Ukraina, slutade viktiga aktieindex på en högre nivå än i mitten av sommaren. Det fanns dock betydande skillnader i avkastning mellan marknader, placeringsstilar, sektorer och företag. Till exempel gav en aktie i streamingtjänsten Netflix en avkastning strax under 70 procent under andra halvåret. Den andra teknikfavoriten Tesla kollapsade med cirka 45 procent. Tillväxtbolagen presterade generellt sämre än värdebolagen. Utvecklade marknader överträffade tillväxtmarknaderna.

Inflationen och centralbankens penningpolitik satt i förarsätet. Fed och Europeiska centralbanken (ECB) höjde sina styrräntor kraftigt i ett försök att hålla tillbaka den eskalerande inflationen. Den ökade räntenivån prövade särskilt tillväxtbolagens aktier, eftersom deras resultat ackumuleras i en avlägsen framtid. Inflationen har hittills upphört att accelerera och marknaderna har varit angelägna om att prissätta centralbankerna för en mer måttlig politik – även för penningpolitiska lättnader under innevarande år. Centralbankirerna själva fortsätter å andra sidan att tala med sträng ton och lovar inte några lättnader i år. Det finns ett gammalt talesätt som säger att en placerare inte ska slåss mot en centralbank. För närvarande har denna visdom glömts bort och den nuvarande prissättningen baseras åtminstone delvis på förväntningar om lägre räntor.

En stramare penningpolitik och hög inflation undergräver konsumenternas köpkraft, vilket så småningom kommer att leda till en svagare slutefterfrågan. Detta kommer så småningom att återspeglas i företagets marginaler. Hur djup och lång den kommande lågkonjunktturen kommer att bli avgör till stor del aktiemarknadens kortsiktiga utveckling. Vi sjunker inte in i dysterhet, men vi är försiktiga med aktieinvesteringar på kort sikt.

ANSVARFULLHET VID VALET AV FONDER

En utmaning i valet av fonder är att ansvar definieras på många olika sätt. Å andra sidan kan det också vara

en möjlighet. För oss innebär ansvar först och främst en noggrann och ansvarsfull förvaltning av kundens tillgångar. Vi investerar bara i strategier som vi förstår och tror på. Detta minskar risken för obehagliga överraskningar. Principerna för ansvarsfullt placering och ESG-kriterierna spelar en nyckelroll bakom våra investeringsbeslut. När ett företag tar hand om sin verksamhetsmiljö, personal, intressenter och sina egna verksamhetsprinciper är chansen att riskerna blir verklighet också lägre. Det är troligt att ett sådant företags affärsverksamhet också kommer att vara av hög kvalitet och att en sådan affärsverksamhet på medellång sikt kommer att ge bättre resultat än en icke högklassig.

Placeringsexempel Tabula Paris-aligned ETF-fonder*

I våra blandfonder har vi under 2022 överfört majoriteten av marknadsindexen från följande ETF-fonder till motsvarande fonder som följer ESG-index. Våra aktiva fonder har redan tidigare följt principerna för ansvarsfullt placering. Bland placeringar i företagslån införde vi två Tabula ETF-fonder* som syftar till att minska sitt koldioxidavtryck med 7 procent årligen: de investerar också endast i företagslån från företag som har förbundit sig till uppvärmningsgränsen på 1,5 °C i Parisavtalet. Ansvarsfullhet är en integrerad del av vår placeringsanalys och ett viktigt element vid riskhantering. Enligt analyserna från Upright Project Oy, som bedömer företagets nettoeffekter, främjar Tabula ETF-fonderna* FN:s mål för hållbar utveckling enligt följande: 8 (anständigt arbete och ekonomiska tillväxt), 9 (hållbar industri, innovationer och infrastrukturer) och 3 (god hälsa och välbefinnande).

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

ANSVARFULLHET I FRÅGA OM RÄNTEFONDER

Mikko-Pekka Rautiainen
portföljförvaltare

MARKNADSÖVERSIKT

Förra året var ett av de mest utmanande i historien på räntemarknaden. De främsta orsakerna var inflationen och centralbankerna. Marknadsräntorna och risktilläggen på företagslån steg rejält under året och de realiserade avkastningarna var dåliga i alla rätetillgångsklasser.

Centralbankerna har konkurrerat med varandra på ett hökliknande sätt och den penningpolitiska riktningen har ändrats snabbt. Europeiska centralbanken (ECB) höjde alla tre styrräntorna flera gånger under hösten och uppgav i sitt uttalande i slutet av december att ytterligare "betydande" räntehöjningar behövs, eftersom inflationen nu är klart för hög. Dessutom meddelade banken om QT, dvs. en minskning av balansräkningen från och med mars 2023. Centralbanken överraskade marknaden med sin hökliknande retorik och drog upp ytterligare betydande och överraskande åtgärder gällande marknadsprissättningen i syfte att dämpa inflationstrycket.

Årets teman torde vara desamma som förra året. På räntemarknaden ligger fokus på centralbankernas agerande och inflationsutvecklingen. Vi räknar med att inflationen kommer att minska i år och kanske ännu snabbare än väntat. Samtidigt är den ekonomiska miljön fortfarande mycket utmanande. Centralbankerna torde mildra sin retorik i år, delvis tvingade till detta. Den största osäkerheten i inflationsutvecklingen är löneökningar och oförutsägbarheten i den geopolitiska miljön. Inflationsförväntningarna har förblivit tämligen måttliga, vilket innebär att marknaden tror att centralbankerna åtminstone delvis kommer att lyckas med sin uppgift att hålla prisnivån stabil, vilket är en årsinflation på 2 procent för centralbankerna.

Penningpolitiken har stramats åt snabbt och följaktligen har risken för ett politiskt fel ökat. Inflationen och konsumenternas försiktighet kommer att återspeglas i företagets resultat i år, och oron för resultatstillväxten kommer att utgöra ett samtalsämne. Betalningsstör-

ningarna har dock ännu inte ökat, men här kommer säkert också en negativ utveckling att kunna ses. Den normaliserade avkastningen på räntemarknaden lockar placerare och vi kommer säkert att åter få se ett intressant år på räntemarknaden.

Ett stort antal nya gröna obligationer har redan emitterats i början av 2023, särskilt från finanssektorn, och vi kommer att fortsätta delta selektivt i nyemissioner i Sparbankens finansförvaltning.

GREENIUM

Avkastningsdifferensen mellan vanliga och gröna obligationer kallas vanligtvis "greenium", som härrör från det engelska ordet premium. Fram till början av förra året verkade det som om denna avkastningsdifferens i allmänhet var positiv: genom att emittera en trovärdig grön obligation fick ett företag eller en regering skuldpengar från marknaden till ett något lägre pris än med en vanlig obligation. På samma sätt var placerarna villiga att få en något lägre ränta när placeringsobjektet var ansvarsfullt.

I början av 2022 började nivån på avkastningsdifferensen, eller "greenium", minska i statsobligationer, men inte så mycket i företagslån. Till exempel verkar Tysklands "greenium" av lån som löper ut i augusti 2031 ha sjunkit från cirka fyra räntepunkter till knappt en räntepunkt i slutet av 2021 jämfört med idag. Detta verkar bero på den ökade volatiliteten i räntorna, liksom den allmänna nedgången på räntemarknaderna som orsakas av högre räntor, vilket ledde till en försämring av likviditeten. Särskilt försvagad likviditet verkar minska avkastningsdifferensen, dvs. greenium. Detta fenomen kan åtminstone ses i de mer långsiktiga statsobligationerna i Tyskland* och Frankrike*. Det verkar inte finnas någon liknande koppling i företagslån, men trots marknadsförhållandena verkar gröna obligationer locka placerare mer än vanligt.

Avkastningsdifferensens utveckling (Greenium)

Placerings exempel Teollisuuden Voima Oyj*

Teollisuuden Voima Oyj*, som producerar utsläppsfri el med kärnkraft, har genom åren emitterat flera obligationer av olika längd och storlek, varav vi äger exempelvis obligationer som förfaller den 4 februari 2025 med en fast ränta på 2,125 procent. Teollisuuden Voima* producerar en sjättedel av Finlands totala elförbrukning, och efter det att den regelbundna elproduktionen i enheten Olkiluoto 3 har inletts, nästan en tredjedel. Teollisuuden Voima* bidrar till att uppnå Finlands koldioxidneutralitetsmål och ökar elförsörjningstryggheten och självförsörjningen. Enligt analyserna från Upright Project

Oy, som bedömer företagets nettoeffekter, främjar Teollisuuden Voimas* verksamhet FN:s mål för hållbar utveckling enligt följande: 7 (Förmånlig och ren energi), 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur), 13 (Klimatgärningar).

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

VÅRA FONDPARTNER HAR VALTS UT PÅ ETT ANSVARSFULLT SÄTT

Vi använder samarbetspartnernas fonder för att komplettera omfattningen av vår placeringsverksamhet. Vi väljer ansvarsfulla, solida och pålitliga samarbetspartner vars placeringsfilosofi ligger nära vår egen. Vi prioriterar aktörer som har undertecknat PRI-principerna och utreder av aktörerna bl.a. vilken policy för ansvarsfull placering de har samt hur de hanterar ESG-ärenden och tar hänsyn till ESG-faktorer och

-risker och integrerar dem i utredningarna, analyserna, besluten, riskhanteringen och rapporteringen. För närvarande har alla våra externa fondpartner undertecknat PRI-principerna.

Vi säkerställer också att förvaltningsbolaget för fonderna finns i en stat som har ratificerat OECD:s AEOI-avtal, dvs. avtalet om automatiskt utbyte av skatteinformation. För USA:s del tillämpas FATCA-avtalet.

MER INFORMATION OM VÅRT ANSVARSFULLA PLACERANDE:

Vi rapporterar årligen om den ansvarsfulla placeringsverksamhetens genomförande som en del av Sparbanksgruppens ansvarsrapportering och vi publicerar vår årsrapport till PRI. Läs mer om ansvarsfull placeringsverksamhet på vår webbplats.

Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö ger ut en hållbarhetsrapport kvartalsvis.

<https://www.saastopankki.fi/sv-se/sparbanksgruppen/sparbankscentralen/sp-fondbolag/ansvarsfull-placeringsverksamhet>

<https://www.saastopankki.fi/sv-se/spara-placera/fonder/sparbanken-miljo>